

Studija slučaja - Gojaznost

Opis slučaja

Šesnaestogodišnji pacijent muškog pola je pristupio dijetetskoj proceni, u pratnji svoje majke.

Tokom konsultacija, putem antropometrijskih određivanja, utvrđeno je da pacijent ima 79.3 kg, da je visok 168 cm, da mu je obim stomaka 93 cm i da mu je abdominalni kožni nabor 39 mm.

U vreme procene pacijent nije imao hronične patologije.

- **Anamneza** pokazuje prekomerno uzimanje hrane, usled stresa i 4,5-5 sati sna preko noći.
- Pacijent nije prijavio rizično ponašanje (pušenje, alkohol ili korišćenje droge)
- Nije prijavljena konzumacija dodataka ishrani ili lekovitih proizvoda
- Nakon urađenog upitnika o učestalosti unosa hrane, uočena je visoka konzumacija rafiniranih proizvoda na bazi brašna, odležanih sireva, zaslađenih jela, morskih plodova i kobasica
- Neredovni obroci, smanjena hidratacija (ispod 1000 ml vode na dan); uzimanje tečnosti se zasniva na zaslađenim pićima i gaziranim proizvodima
- Nivo fizičke aktivnosti pacijent je okarakterisao kao veoma nizak, bez organizovane ili planirane sportske aktivnosti

Pitanja

Sledivši predočene informacije, odredite:

- Antropometrijski status pacijenta u odnosu na njegov uzrast
- Potrebnu energiju za održavanje sadašnje težine
- Nutritivne potrebe (kalorije i makronutrijeni) za rebalans težine
- Osnovne preporuke za fizičku aktivnost
- Kratkoročna očekivanja (10 nedelja)
- Pristup ishrani ako nije postignut postavljeni cilj
- Dugoročna očekivanja (2 godine)

Primer dijetetskog pristupa prezentovanom slučaju

Antropometrijska i nutritivna procena

Prema korišćenim teoretskim podacima, utvrđena je normalna brzina metabolizma u mirovanju i ukupna kalorijska potreba za održavanje funkcionisanja od 2749 kcal/dan.

16y 0m (192 months), male					
	Value	Imperial	%ile	Z-score	50%ile
Weight (kg)	79.3	174.8 lb	92%	1.38	60.9
Stature (cm)	168	66.1 in	24%	-0.72	174
Wt-for-stature (kg)					
BMI-for-age	28.1		96%	1.73	20.5

- **Obese** (96%ile, BMI at 95th%ile is 27.5)

Estimated Daily Caloric Needs	
	2,749 kcal/day
Macronutrients:	
Macronutrient	Recommended Intake Per Day
Carbohydrate	309 - 447 grams ⓘ
Total Fiber	38 grams
Protein	67 grams
Fat	76 - 107 grams ⓘ
Saturated fatty acids	As low as possible while consuming a nutritionally adequate diet.
Trans fatty acids	As low as possible while consuming a nutritionally adequate diet.
α-Linolenic Acid	1.6 grams ⓘ
Linoleic Acid	16 grams ⓘ
Dietary Cholesterol	As low as possible while consuming a nutritionally adequate diet.
Total Water	3.3 liters (about 14 cups) ⓘ

Utvrđivanje nutritivnih potreba

Recommendation for weight reduction			
Caloric deficit: 500 kcal			
Caloric needs:	2200	kcal/day	
	550	kcal/day	
Protein needs:	134.15	g/day	25%
	1.69	g/kg	
Carbohydrate needs:	990.00	kcal/day	45%
	241.46	g/day	
	3.04	g/day	
Lipid needs:	660.00	kcal/zi	30%
	70.97	g/day	
	0.89	g/day	

- Program fizičke aktivnosti niskog intenziteta: pešačenje/vožnja bicikla/plivanje, 30-45 minuta dnevno, uz pauze od 60 sekundi zavisno od fizičkih mogućnosti

Ponovna evaluacija nakon intervala od deset nedelja

- Visina: 1.68 m
- Težina: 74.6 kg (-4.7 kg od početne težine)
- Obim stomaka: 89 cm
- Abdominalni kožni nabor: 34 mm
- Nema poznatih patologija
- Hidratacija: 1.8 l/dan
- Nivo fizičke aktivnosti: nizak (u proseku 30 minuta bavljenja sportom niskog intenziteta)

16y 2m (194 months), male					
	Value	Imperial	%ile	Z-score	50%ile
Weight (kg)	74.6	164.5 lb	85%	1.03	61.6
Stature (cm)	168	66.1 in	22%	-0.78	174
Wt-for-stature (kg)					
BMI-for-age	26.4		93%	1.44	20.6

• **Overweight** (93%ile, BMI >= 85%ile)

Testiranje brzine metabolizma u mirovanju

BMR values	
Test type	Basal metabolic rate
Steady state interval	12:03:38, 0:04:41
Deviation of V'O ₂	0.108
Deviation of V'CO ₂	0.116
Deviation of R _q	0.062
BMR	1735.942
BMR/Weight	23.27 kcal/d/kg

Recommendation for weight reduction			
No caloric deficit			
Caloric needs:	1750	kcal/day	
Protein needs:	525	kcal/day	30%
	128.05	g/day	
Carbohydrate needs:	1.61	g/kg	40%
	700.00	kcal/day	
	170.73	g/day	
Lipid needs:	2.15	g/day	30%
	525	kcal/di	
	56.45	g/day	
	0.71	g/day	

- Program fizičke aktivnosti niskog intenziteta sa intervalima umerene aktivnosti: pešačenje/vožnja bicikla/plivanje, 60 minuta/dan, uz pauze zavisno od fizičkih mogućnosti + vežbanje koristeći sopstvenu telesnu masu sa fokusom na gornju ložu
- Pokrenut je plan raznovrsne ishrane, sa zastupljenim svim grupama namirnica, 3 glavna obroka + 2 užine, sa prosečno 1750 kcal/dan
- Preporučuje se bihevioralna terapija

Evaluacija u intervalu od ≈ 2 godine

- ▶ Težina: 68.1 kg
- ▶ Visina: 172 cm
- ▶ Obim stomaka: 71 cm
- ▶ Nivo fizičke aktivnosti: umereno aktivan, konstantan
- ▶ Povećano samopoštovanje i samopouzdanje
- ▶ Pozitivna integracija u društvo
- ▶ Zdrav odnos sa hranom, prevladaju hranljive namirnice
- ▶ Bez pojave jo-jo efekta
- ▶ Poboljšan nivo odmaranja (preko 7 sati sna preko noći)

18y 1m (217 months), male					
	Value	Imperial	%ile	Z-score	50%ile
Weight (kg)	68.1	150.1 lb	53%	0.07	67.4
Stature (cm)	172	67.7 in	28%	-0.59	176
Wt-for-stature (kg)					
BMI-for-age	23		64%	0.35	21.9

Kretanje težine nakon personalizovane dijetetske intervencije

16y 0m (192 months), male

	Value	Imperial	%ile	Z-score	50%ile
Weight (kg)	79.3	174.8 lb	92%	1.38	60.9
Stature (cm)	168	66.1 in	24%	-0.72	174
Wt-for-stature (kg)					
BMI-for-age	28.1		96%	1.73	20.5

- **Obese** (96%ile, BMI at 95th%ile is 27.5)

- Pacijent ima normalnu težinu
- Praćenje ishrane se nastavlja u intervalima od 1 godine ili po potrebi
- Nastaviti sa psihoterapijom po potrebi

18y 1m (217 months), male

	Value	Imperial	%ile	Z-score	50%ile
Weight (kg)	68.1	150.1 lb	53%	0.07	67.4
Stature (cm)	172	67.7 in	28%	-0.59	176
Wt-for-stature (kg)					
BMI-for-age	23		64%	0.35	21.9